

Van de redactie

Van de redactie

Kort geleden las ik het boek *Zeg het de bijen* van Peggy Hesketh, waarin Albert Honing, een tachtigjarige imker, de verteller is. Albert is alleenstaand en een beetje anders. Hij is geweldig met bijen, maar een stuk minder met mensen. Elk hoofdstuk van het boek begint met een weetje over bijen en vertelt over Alberts gedachten over de bijen en hun leven, over filosofie en de menselijke natuur. Het is, los van de verhaallijn waarin een raadsel moet worden opgelost, een rustig en bedachtzaam boek dat volledig past in de denk- en levenswijze van Albert.

Hij neemt de dingen zoals ze zijn, heeft er geen behoefte aan de wereld verder te ontdekken en blijft bij zijn vertrouwde bijen. Het is een soort onbedoelde terugblik op een niet-geleefd leven, althans zo lijkt het. Voor mij was het een geweldige leeservaring die me juist duidelijk maakt dat ons leven niet een godsgeschenk is dat je *tot op de bodem* moet willen *leegdrinken*.. Juist in het kleine, eenvoudige kan vervulling worden gevonden en in de verbinding met de natuur.

De bijen beleven in de zomer hun drukste seizoen. Een groot deel van de raten wordt gevuld met honing en stuifmeel, dat is bedoeld voor de maanden dat er weinig of geen bloeiende planten beschikbaar zijn. Ze moeten immers straks in staat zijn om te overwinteren. In meer overdrachtelijke zin geldt dit ook voor ons. Ik ervaar zelf elke zomer weer aan den lijve hoe heerlijk het is om er langere tijd tussenuit te zijn. Om de batterij weer op te laden en zonder schuldgevoel weg te kunnen. En om tenslotte voldaan en uitgerust terug te keren in het dagelijks

leven en de donkere tijd gesterkt en energiek tegemoet te treden.

Mede namens Yvonne wens ik jullie een fijne zomer toe en veel genoeg met deze zomerberichten.

Anya

Zomerzonnen

De Aarde jubelt,
juicht haar dromen hemelhoog
Lichtgekust openen bloemen
harten
dragen zomerzonnen mensen
In open harten
helpt Hij ontsteken
de sluimerende zonnen
die immer dragen
lichten op de weg
die leven heet

Marijke

Opmaat

De smalle weg

Na de vier weken van de feesttijd van Johannes de Doper volgen tien zondagen die uitmonden in de feesttijd van Michaël. De tien perikopen in deze periode beschrijven een innerlijke weg die lijkt voor te bereiden op de Michaëlstijd. Onderstaande overdenking sluit aan bij de eerste twee van deze perikopen, te weten Markus 08, 27 – 9,1 en Mattheus 07, 1 en 14 – 29.

In Markus 08, 34 - 36 klinkt het woord van Christus: 'Wie samen met mij op mijn weg wil wandelen moet innerlijk aan zichzelf werken. Hij moet het lot van zijn mensenlot op aarde opnemen en mij volgen. Wie zijn ziel onverwandeld wil behouden zoals het is, die zal mij verliezen. Wie echter zijn ziel vervult met mijn wezen en het woord van het evangelie, die zal het leven verwerven'.

Daarover gaat het in de daaropvolgende perikopen bij Mattheus waar we lezen: 'Nauw is de poort en vol zorg en benauwenis de weg naar het leven. En slecht weinigen weten die te vinden om hem te gaan' (Mt. 08, 12). Het is een smalle weg die door enge poorten voert en niet altijd gemakkelijk te gaan is.

We kennen allemaal het spreekwoord: 'Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet'. In eenvoudige woorden spreekt dat uit hoe Christus de wetten van het lot samenvat: alles wat we een ander aandoen zullen we ooit zelf doorleven. Hoe kunnen we echter leren er op de juiste wijze mee om te gaan dat anderen fouten maken of dingen anders doen dan wij menen dat juist is?

Door het woord van de splinter in het oog (Mt. 07, 02) wijst Christus op een bron van vergissingen: alles wat in onszelf niet correct is of waarachtig moet eerst worden gecorrigeerd, voordat we echt gerechtigd en in staat zijn over een ander te oordelen. Reeds een heel

kleine splinter in ons oog verhindert ons juist en goed te zien en kan voor een kort moment evenveel afdekken als een balk in de uiterlijke wereld. Pas wanneer onze eigen blik helder en rein is met betrekking tot onszelf, kunnen we een ander in een juist perspectief zien en beoordelen.

Ten tijde van de Bergrede waren deze woorden tot de leerlingen gericht. Vandaag de dag kunnen ze voor ieder mens gelden die er in vrijheid toe besluit deze woorden als richtsnoer voor het eigen handelen te nemen. En dat is een weg van vallen en opstaan. Maar wie er naar streeft zijn ziel niet onverwandeld te laten zoals die altijd was, zal bemerken dat hem op die smalle weg en door die smalle poort ook een kracht toestroomt die hij voordien niet had kunnen vermoeden, een bron van kracht die ook blijft en die je als mens het liefst ook nooit meer zou willen verliezen.

Lieve mensen

Nadat op zondag 8 mei voorafgaand aan de Mensenwijdingsdienst twee nieuwe kazuifels werden gewijd, vond na de dienst tijdens een prachtig verzorgde lunch ten huize van Anya en Johan het afscheid plaats van mij als geestelijke en Sonja, mijn echtgenote. Er werden eerlijke woorden gesproken (en gezongen) waaruit een wederzijdse verbondenheid en dankbaarheid sprak. Ook ging na afloop een mand vol met lekkernij en een mooi boeket rozen mee naar huis en konden thuis de vele kaarten en brieven gelezen worden die geschreven waren.

Heel hartelijk dank aan iedereen voor alle lieve woorden en gebaren,

Namens ons allen een groet en een gedicht voor Ignaz en Sonja, geschreven door Marijke

Het was een warm afscheid van onze dierbare priester en Sonja.

Een gulle zon straalde en wij waren welkom in het mooie gastvrije huis van Anya en Johan. Veel toespraken, gedichten en een heel bijzonder lied. Tom zong en wat was dat prachtig!

Voor de lunch had iedereen iets gemaakt en meegenomen. Het resultaat een grote feestelijke tafel vol heerlijkheden.

Wij zijn dankbaar voor alle jaren dat Ignaz onze priester was. Aan zijn hand mochten wij steeds weer iets meer begrijpen van dat wonderbaarlijke boek de Bijbel. Een levensbron die ons laaft, de weg wijst en ons laat groeien.

Dank Ignaz, dank Sonja
En namens ons veel geluk en zielenrust op jullie verdere weg.

voor Ignaz

Hier een roos,
een woestijnroos geboetseerd,
gezandstraald door de gloeiende
wind en gebakken in de immense
ovens van de woestijn
een kunstwerk, een creatie
van de Goden
en kunst is jouw passie
hakken, beitelen, schuren
en je bevrijdt iets moois
uit een eenvoudig brok steen
En zijn wij allen niet ook
dat brok steen?
Ook wij zullen moeten hakken,
beitelen, schuren
vele levens lang
met Christus als voorbeeld
een inspirerend, enthousiasmerend
maar ook een pijnlijk en louterend
proces
Doch Hij staat naast ons
vol mededogen
en wij mogen opstaan
aan Zijn Hand
en in ons zullen Hemel
en Aarde elkaar omhelzen

De Mensenwijdingsdienst

Deze wordt elke vier weken gecelebreerd

Zondag 12 juni 2016	Mensenwijdingsdienst
Zondag 10 juli	Mensenwijdingsdienst
Zaterdag 13 augustus	Mensenwijdingsdienst
Zaterdag 24 september	Mensenwijdingsdienst
Zaterdag 8 oktober	Mensenwijdingsdienst
Zaterdag 22 oktober	Mensenwijdingsdienst
Zaterdag 12 november	Mensenwijdingsdienst
Zaterdag 26 november	Mensenwijdingsdienst

Evangelie middagen

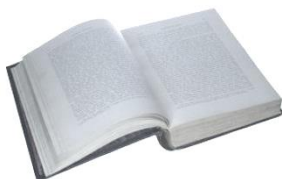
Perikoopbijeenkomsten

Bijeenkomsten leesgroep

Deze vinden om de vier weken plaats. Het boek dat wordt besproken is: "Inzicht in het Mysterie van Golgotha" door Rudolf Steiner.

Uit het gemeenteboek

Perikopen

Johannestijd

24 juni: Markus 01, 01-11 Johannes de Doper

26 juni: Johannes 03, 22-36 Hij moet wassen, ik moet afnemen

03 juli: Mattheus 03, 01-17 Brengt goede vruchten voort

10 juli: Johannes 05, 31-37 Een ander is het die van mij getuigt

17 juli: Mattheus 11, 01-15 Zijt gij de Komende?

Trinitarische tijd

24 juli: Markus 08, 27- 09, 01 De belijdenis van Petrus

31 juli: Mattheus 07, 01-14 Smal is de weg

07 aug.: Lukas 15 03-32 Gelijkenissen van wat verloren ging

14 aug.: Lukas 09, 01-17 Neemt niets mee voor onderweg

21 aug.: Lukas 18, 35-43 Genezing van de blinde bedelaar

28 aug. : Markus 07, 31-37 Genezing van de doofstomme

04 sept.: Lukas 10, 01-20/38-42 Uitzending van de zeventig

11 sept.: Lukas 17, 05-10/20-37 Geef ons meer vertrouwen

28 sept.: Mattheus 06, 19-34 Weest niet bezorgd voor morgen

25 sept.: Lukas 07, 11-17 Opwekking jongeling van Naïn

DONKERE ZOMERDAG

Dit is een donkre zomerdag,
Wiens koeler ernst ons denken strookt
Tot glad berusten: geen beklag,
Dat zwakt en krookt.

En zonder weemoed, zonder vreugd
Volgen wij 's levens zeeke lijn,
En hopen dat bezonnen jeugd
Schooner zal zijn.

Wij zijn toch wel wat dwaas geweest
Onder der klachten domp gewelf,
En hebben 't ergste nooit gevreesd:
Die klachten zelf.

Nu in dit zuiverende licht,
Welks grijs niet droef, maar peinzend maakt,
Wordt juister rechten tot een plicht,
Die geen verzaakt.

De kleine smarten zwermen heen
En laten 't ruimer hart bereid
Voor wat onwezenlijk eerst scheen:
Meer zaligheid.

J.C. Bloem:

Gedichten. Amsterdam, Noord-Hollandse Uitgeversmaatschappij, 1979

Hans

Toen mij destijds werd gevraagd om de Gemeenteberichten te maken, heb ik van harte ja gezegd. Ja, omdat het mij fijn leek om dit samen met Hans en voor de Christengemeenschap te mogen doen. Hans was een zeer inspirerend mens. De gedichten die hij met groot gemak voor de gemeenteberichten inbracht – hij leek zijn hele gedichtenverzameling paraat te hebben - het stukje ‘ten geleide’ van zijn hand, de zorgvuldigheid waarmee hij de teksten beoordeelde - alles werd even vakkundig en liefdevol gedaan. Ik heb er van geleerd en er van genoten.

Op een bepaald moment werd het voor Hans te zwaar om al deze dingen te blijven doen en kwam Leny ter ondersteuning bij de redactievergaderingen. Hans zocht nog steeds gedichten uit, Leny zette de gedichten op de computer. Samen corrigeerden zij de teksten van de te plaatsen berichten en gedrieën zorgden we voor het uitbrengen van de Gemeenteberichten. Het was een fijne tijd waar ik erg dankbaar voor ben.

Toen Hans voelde dat het tijd werd om met zijn werk te stoppen heeft hij Anya gevraagd zijn taak over te nemen. Gelukkig bleek Anya bereid dit te doen.

Bedankt Hans, dat ik een stukje mocht meewandelen in jouw leven.
Yvonne

Zien wat er niet meer is
omdat het er nog is

Zo valt ook de mens
In het ogenblik de
Eeuwigheid binnen

(Bert Schierbeek)

(tekst op de bedankkaart voor Hans van Leny)

Bericht van Hilde

Beste leden en belangstellenden van de
Christengemeenschap in Zeeland,

Als nieuwe gemeentegestelde zou ik graag met iedereen kennismaken. In juli en augustus zou ik op de volgende dagen naar Zeeland kunnen komen voor persoonlijke gesprekken / huisbezoeken:

dinsdag 5 juli en vrijdag 22 juli
zaterdag 6 en 13 augustus (aansluitend aan de MWD)
en vrijdag 19 augustus.

Ik hoop dat die data voldoende mogelijkheden bieden om elkaar te ontmoeten vóór het nieuwe werkjaar begint.

Jam lucis orto sidere

o God, hoe moest ik dankbaar wezen,
indachtig U, ten allen tijd,
van zoo de zonne is opgerezen
en 's morgens in den hemel rijdt,
tot dat ze, 's avonds, nederschrijdt
en rusten gaat in 't westerwezen,
door U heur daaglijksch werk gewezen!
o God, die alles heerlijk zijt
bedrijvende, U zij toegewijd
mijn al te ondankbaar hert, nadezen!

Guido Gezelle:

Volledig Dichtwerk;
Jubileumuitgave 1899-1999,
Kapellen, Pelckmans, 1998

Ontwikkeling en groei aan de vooravond van een nieuwe periode

Op Tweede Pinksterdag na de dienst hadden we Hilde 'voor het eerst in ons midden', zoals Ronald het zo verwelkomend en treffend formuleerde. Hij deed dit aan het begin van een gesprek in de kerkkamer van ruim een uur. Het was trouwens verbazingwekkend hoe naadloos dit gesprek aansloot op het afscheid van Ignaz de vorige zondag, waarbij de gemeente ook nu weer in grote meerderheid aan deelnam.

Met grote dankbaarheid aanvaardde de gemeente het zo genereuze aanbod van Hilde om na de zomer regelmatig naar Middelburg te komen. Vooruitlopend hierop heeft zij tevens aangeboden, mochten wij dit wensen, om aanwezig te zijn bij onze gemeentebijeenkomst van 26 mei. Haar aanbod werd ons doorgestuurd door Ernst Terpstra. Het staat in detail in het bericht van het Coördinerend Overleg aan de leden en belangstellenden van 11 mei 2016.

Gedurende het gesprek in de kerkkamer kwam een heel scala van onderwerpen aan de orde. We doen hieruit een greep en belichten speciaal wat heeft geklonken op de volgende drie onderwerpen:

- A. Niet één, maar twee Mensenwijdingsdiensten per maand.
- B. Hervatting van de Evangeliemiddag en
- C. De lezing over het Lidmaatschap.

Twee Mensenwijdingsdiensten per maand

Met pijn in het hart had de gemeente onlangs de verschuiving van de maandelijkse dienst van de zondag naar de zaterdag aanvaard. De door Hilde voorgestelde verruiming - naar twee diensten per maand op de 2^e en 4^e zaterdag - deed voor velen echter een lang gekoesterde wens in vervulling gaan. Deze twee zaterdagochtenden zijn in principe beschikbaar op de huidige locatie. Bij dit onderwerp werd geruime tijd stilgestaan voor het besluit tot twee diensten per

maand met algemene stemmen werd bekrachtigd. De Taakgroep Financiën rekent de nieuwe situatie door en neemt dat op in de begroting 2017 die in het najaar aan de vergadering wordt voorgelegd. Een van de oplossingen die reeds klonken was dat we de kerkhuur, net als vroeger, weer geheel gaan opbrengen vanuit de collecten. Ook zullen er verschillende aanpassingen nodig zijn: we denken hier bij voorbeeld aan de muzikale begeleiding tijdens de dienst (ook een "stille dienst" heeft haar bekoring) en de voortzetting van het verzorgen van de koffie. Willen vrijwilligers zich melden?

De Evangeliemiddagen en de Lezingen over het Lidmaatschap

De Evangeliemiddag zal, te beginnen op 13 oktober, op de tweede donderdag van de maand worden hervat. Hilde vroeg de gemeente na te willen denken over een thema en haar dit tijdig te laten weten. Dit kan bestaan uit een van de Evangelieën en de Handelingen. Ook werd afgesproken de reeds zo vaak verschoven en uitgestelde lezing over het Lidmaatschap dit najaar de hoogste prioriteit te geven. Aan dit belangrijke onderwerp stelde Hilde voor dat we niet één, maar drie bijeenkomsten wijden, gevolgd door gesprek en zelf actief aan de voorbereiding ons aandeel leveren. Hilde vroeg wie er iets wilde voorbereiden voor de eerste bijeenkomst over de oorsprong en het ontstaan van de Christengemeenschap, over de huidige situatie van de Christengemeenschap wereldwijd en iets over de structuur/opbouw hiervan. Later komen de sacramenten en het Credo en het concrete lidmaatschap aan bod.

Het aanbod van Hilde omvat tevens het verzorgen van een inleiding of een gemeentegesprek te begeleiden in aansluiting op de dienst. Voorafgaand aan de evangeliebijeenkomsten kan zij tijd maken voor een bezoek of persoonlijk gesprek. Dit kan je persoonlijk met haar afspreken (zie de contactgegevens aan de binnenkant van de voorkaft van het juni gemeentebekendingsbericht). Ook voor een uitvaart is zij in principe beschikbaar. Hier volgen nog nadere mededelingen over.

Vooruitziend op deze onverwachte en verrassende ontwikkeling, bevindt onze kleine gemeente zich op dit moment na een reeks

stormachtige jaren, naar wij stellig hopen, aan de vooravond van een vruchtbare periode van ontwikkeling en groei.

Het Coördinerend Overleg

Het zwembad in
om daar mijn voeten
nat te maken

eruit met die natte voeten
de tegels naast het zwembad
aan te raken

kijken hoe de tegelstenen
verdwijnen
in de zon

Een foto die tevoorschijn komt
maar dan andersom.
In het bad
uit het bad
ik zong

een lied dat ik op school geleerd had
“Looft den heer want hij is goed”
en iets met goedertierenheid.

Tjitske Jansen:
Het moest maar eens gaan sneeuwen. Amsterdam, Uitgeverij Podium, 2004

Afscheid Ingrid als muzikante

Tijdens de ongedwongen afscheidslunch naar aanleiding van het vertrek van Ignaz en Sonja op 8 mei j.l., deed Ignaz namens Ingrid een officiële mededeling. Zij stopt definitief met het musiceren in de dienst. Sinds 1997, toen haar man, de kunstschilder ziek werd en uiteindelijk overleed, had Ingrid al een flinke stap terug gedaan. Annemarijke speelde voortaan dwarsfluit bij de mensenwijdingsdienst. Toch was Ingrid er nog vaak met haar harp, ze speelde vooral nog bij de Kinderdienst en vele malen verving ze Annemarijke bij de Mensenwijdingsdienst. Ook speelde ze nog altijd tijdens bijvoorbeeld de zomercursus, bij vergaderingen van de gemeente en tijdens de adventsbijeenkomsten.

Nu is echter het moment gekomen dat Ingrid ook deze bijdragen niet meer kan leveren. Het wordt simpelweg te zwaar en te intensief voor haar, ze is immers al 84. Het gaat niet alleen over het spelen bij bijeenkomsten. Er is voorbereiding nodig, maar de harp moet ook heen en weer worden gesjouwd, er moet worden geparkeerd en heen en weer gelopen.

In de aan de afscheidslunch voorafgaande dienst speelde Ingrid, in afwisseling- en samen met Anne Marijke voor het laatst. Ik ga, en ik vermoed ik niet alleen, de ijle klanken van haar harp heel erg missen. Ik herinner me hoe zij, toen ik bij haar 40-jarige verbinding met de Christengemeenschap een interview met haar mocht maken, vertelde over haar leven. Vooral haar dienstbaarheid en haar verbinding met Laurens, de muziek en de Christengemeenschap zijn me sterk bijgebleven.

In haar woonkamer is een hoekje ingericht met de piano, haar harpen en een schilderijtje van Laurens (zie foto). Hij schilderde het terwijl Ingrid op de harp speelde. Voor haar symboliseert het werkje de ontwikkeling van het mens-zijn en zijn de harpen en het schilderijtje erg met elkaar verbonden. Ook haar sterke verbinding met de

Christengemeenschap en de Gemeente Zeeland worden er wat mij betreft door gesymboliseerd.

Ik wens Ingrid nog vele jaren in goede gezondheid toe en spreek namens de gemeente heel veel dank uit voor wat zij de afgelopen 45 jaar voor ons en onze woelige Zeeuwse gemeente heeft betekend.

Anya

Berichten van het Coördinerend Overleg

Nieuw mailadres

In navolging van enkele andere gemeenten heeft de Christengemeenschap Zeeland te Middelburg (onze officiële naam sinds 1988) het landelijk secretariaat gevraagd het volgende mailadres aan te maken: gemeentezeeland@christengemeenschap.nl De achterliggende gedachte daarbij is dat ons digitale postadres makkelijk overdraagbaar is en meer herkenbaarheid en continuïteit biedt. Het geeft ook onze verbondenheid met de Christengemeenschap “beweging tot religieuze vernieuwing” in Nederland en Vlaanderen weer. U zult de volledige naam regelmatig tegenkomen in officiële stukken en berichten.

Vernieuwing van de Impuls

Op de Landelijke dag voor leden en belangstellenden op zaterdag 8 oktober a.s. in de Andrieskerk in Amsterdam is het volgende thema aan de orde “90 jaar Christengemeenschap, vernieuwing van de impuls”. Het programma wordt bekendgemaakt via website, nieuwsbrief en gemeenteberichten.

Mededelingen voor u en door u

Het Nieuwe Testament.

Er is een nieuwe vertaling verschenen van het Nieuwe Testament, opnieuw vertaald door Ton Besterveld, geestelijke van De Christengemeenschap. Voor een uitvoerige bespreking hiervan zie het blad In Beweging, Pinksteren 2016. De prijs bedraagt: € 25,00. U kunt deze nieuwe vertaling bestellen

Landelijke Gewadendagen 2016

De Landelijke Gewadendagen vonden dit jaar plaats in de mooie kerk in Amsterdam o.l.v. priester Ardan

Op vrijdagmiddag werden we hartelijk ontvangen met koffie, thee en een heerlijke zelfgemaakte Zeeuwse bolus, en dat in Amsterdam. Er waren aardig wat Gemeentes vertegenwoordigd, ik dacht negen, en het is altijd weer leuk bekende en nieuwe mensen te ontmoeten, die met de Gewaden van de Christengemeenschap te maken hebben, hetzij dragen, of verzorgen en strijken en ook maken. Dit keer ging het vooral om het maken van een kazuifel. Alle kazuifels van het jaar hingen rondom ons. Een indrukwekkend gezicht al die mooie kazuifels in hun verschillende kleuren. Wat een werk is dit allemaal geweest!

Ardan hield deze middag een inleiding “Van kleding tot gewaad.” Onder andere vergeleek hij het mooie pak met stropdas van een manager, met het gewaad van een priester met de stola. De manager die zich aankleedt, de priester, alle priesters die zich bekleden en worden bekleed met een gewaad. Alle priesters dragen aan het Altaar hetzelfde gewaad. Vroeger hield de priester in de sacristie beide armen omhoog, het teken voor de ministrant om de priester te bekleden met het witte gewaad, de Alba. Ook sprak hij over het witte gewaad, dat in het Oude Testament niet genoemd wordt, maar in het Nieuwe Testament verschillende malen. Het witte gewaad, waar je aan werken moet en dat gewassen moet worden.

Na de mooie inleiding was er een heerlijke maaltijd voorbereid.

Daarna was er nog tijd om de Andrieskerk te bezichtigen.

Nu, deze is zeer indrukwekkend!

De grote wijdingsruimte heeft een heel grote kleurige altaarschildering. Deze beslaat de volledige muur achter het altaar en overkoepelt bijna de plaats van het altaar. Ik vond het een bijzondere belevenis om tijdens de Mensenwijdingsdienst die overkoepeling van die grote schildering te ervaren. Er is ook nog een kleine kapel, deze is

sober gehouden en wordt ook wel als opbaringsruimte gebruikt.

's Avonds hield Lisette een openbare lezing over “Het Gewaad van de Gemeente” Ze begon met een mooi verhaal over het jonge meisje wat opgeleid werd tot wijze vrouw en haar eigen mantel moest maken. De kleuren kiezen, het weven, de patronen, de bijzondere sluiting van een halfedelsteen. Een fout in het weefsel werd een kwetsbare plek in de alles beschermende eigen mantel. Daarna sprak Lisette over de Kinderdienst. Daar zien de kinderen de priester met de mantel. Na de jeugdwijding verandert dit, de mantel wordt afgedaan en de casula wordt omgelegd. Elke priester heeft zijn eigen gewaden, maar de casula behoort bij de gemeente waar de priester celebreert. Casula, daar zit het woord casa in = huis, Geesthuis. Priesters komen en gaan en dragen de casula's van de gemeente. Ook werd er gesproken over de lemniscaat en de u-vorm op de kazuifel, en het materiaal waar de kazuifels van gemaakt zijn, nl. van zijde en wol.

Na de mooie dag kon ik overnachten in Hilversum. De volgende morgen een vroege Mensenwijdingsdienst om negen uur, gecelebreerd door Marianne . Na de Dienst met elkaar een klein ontbijt en toen aan de slag. Christine en Trees hadden alles voorbereid. Voor ieder een stukje zijde en een stuk versteviging van paardenhaar. Alles dierlijke producten. Christine vertelde nog over de allereerste casula die ooit gemaakt is voor de Christengemeenschap en een voering had met bloemetjesstof! Het was behelpen in die tijd! We leerden met het patroon om te gaan, alles heel precies overnemen op de zij en het vormen en naaien van een gedeelte van een kleine lemniscaat. Wat een moeilijk werk! Ter onderbreking een half uurtje euritmie, ook het lopen van de lemniscaat natuurlijk! Een lekkere lunch met soep en hartige taarten en heerlijk brood. Daarna weer verder met het naaiwerk. Ik kreeg hoe langer hoe meer respect voor alle mensen die die mooie kazuifels en de andere gewaden hebben genaaid. In onze gemeente waren dat

vooral Eef , Aline en anderen.

We kregen het werk niet af in deze tijd en besloten daar bij volgende Gewadendagen mee verder te gaan.

Na de cultische afsluiting en een hartelijk afscheid zijn we allen weer naar onze plaats in Nederland afgereisd.

Het waren mooie Gewadendagen!

Christine

Johannesfeest

In het voorjaar klimt de zon steeds hoger en trekt ons mee naar buiten. Het is of wij samen met de planten uit de donkere winternacht omhoog gegroeid zijn naar het licht.

De sappen stromen, de wortels houden de aarde stevig vast, de bladeren ontplooien zich, de stengel buigt in de wind, en als bekroning gloeit de bloem de zon tegemoet.

Als de zon zijn hoogste punt heeft bereikt begint de zomer. Even daarna, op 24 juni vieren we de naamdag van Johannes de Doper. Het Sint Jansfeest is dus iets verschoven t.o.v. het oude natuurfeest van de zomerzonnewardende. De zon is al over zijn hoogste punt heen; hij gaat afnemen, eerst bijna onmerkbaar, in de herfst sneller tot het laagste punt bereikt wordt vlak voor Kerstmis.

Dat motief van het afnemen vinden we terug in het leven van Johannes de Doper. Van oudsher werd het zomerzonnewardende feest buiten gevierd. Het Sint Jansfeest sluit daarbij aan. Met al onze

zintuigen kunnen we waarnemen wat in de natuur leeft: de stevigheid van de aarde onder onze voeten, de beweging van het stromende water, de wind die onze kleurige linten laat wapperen, en tenslotte de dansende vlammen van het Sint Jansvuur.

We raken een beetje buiten onszelf van de warmte en het licht en het buiten-zijn. Wat ons houvast geeft is de strakke melodie van een lied, de strenge ritmen en vaste passen van een dans, en de regels van een spel.

Vooraf bij dit jaarfeest is het spelend en beweeglijk ingaan op gegeven situaties van wezenlijk belang, ook het gevoel van verbondenheid met vele anderen die hetzelfde feest willen vieren.

Voor de beslotenheid van het gezin zijn echter ook mogelijkheden te vinden om deze dag te vieren, in dankbaarheid voor alles wat leeft, in verbondenheid met de ganse schepping, zoals Franciscus van Assisi dit eens samenvatte in zijn Zonnelied:

O grote almachtige goede God,
wij loven en prijzen en danken U voor al Uw zegeningen.
wij zijn niet waard Uw naam te noemen,
want alles komt van U, o Heer.

(tekst: Zonnejaar)

Omdat er zelfs inwoners van Walcheren blijken te zijn die het bestaan van de buurtschap Sint Jan ter Heere niet kennen en ook omdat het op 24 juni de dag van Sint Jan is, staat hieronder wat ingekorte informatie over de buurtschap.

Geschiedenis Buitenplaats Sint Jan ter Heere (tussen Westkapelle en Aagtekerke)

Op de plek van de buitenplaats, bevond zich in 1572 een klooster of een gasthuis van de Ridders van Sint Jan, of de monniken van de Johanniter-orde. Officieel heette het klooster Kerkwerve, maar in de volksmond werd het Sint Jan ten Heere genoemd. Tijdens het beleg van Middelburg en de reformatie werd het klooster geplunderd en vernield. De restanten kwamen toe aan de Staten van Zeeland, die het doorverkochten aan jonker Arend van Dorp.

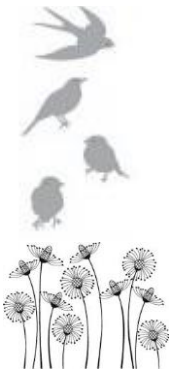
In 1626, na enkele eigendomswisselingen, kwam het in bezit van Hubrecht de Hase, burgemeester van Middelburg. Na zijn overlijden werd het verkocht aan de stadsthesaurier François Velters. Zijn zoon liet het na aan een verre neef van zijn vrouw, Johan Pieter van den Brande.

Deze Johan Pieter van den Brande (1707-1758) liet op de plaats van het Johannieterklooster een riante buitenplaats bouwen.

Na diverse verervingen komt de buitenplaats tenslotte in handen van Marinus Emanuel Cornelis Versluys.

Na het overlijden van Versluys in 1875 kwam de buitenplaats toe aan zijn familie. Die het korte tijd later voor afbraak verkochten aan de Aagtekerkse burgemeester J. de Visser. De gebouwen werden gesloopt.

(De informatie komt van de website buitenplaatsenin nederland.nl)

Er is nog zomer en genoeg
wat zou het loodzwaar
tillen zijn wat een gezwog
als iedereen niet iedereen ter wille
was als iedereen niet iedereen
op handen droeg.

Judith Herzberg